

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 536958

ETAP: Semestr letni

Informacje ogólne:**Prowadzący:** dr Barbara Cichy-Jasiocha**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii**Liczba godzin tygodni / semestr:** 2 / 30**Jezyk wykładowy:** Język polski**Kierunek studiów:****Lokalizacja w planach rocznych:** Rok - Semestr**Punkty ECTS:****Forma zaliczenia:** Nie sklasyfikowany**Cele przedmiotu:**

C1 - Poznanie oraz zrozumienie uczenia się i nauczania jako upodmiotowionego procesu poznania, organizowanego w sposób świadomy, systematyczny i planowy

C2 - Nabycie wiedzy teoretycznej i praktycznej odnośnie uwarunkowań procesów kształcenia, a także elementów procesu dydaktycznego takich jak: cele, treści, zasady, metody, formy organizacyjne kształcenia, a także stosowane metody i środki dydaktyczne

Wymagania wstępne:

W1 - Równoległe uczestnictwo w wykładzie z Dydaktyki

Efekty kształcenia dla przedmiotu:**WIEDZA**

W1 - Student posiada wiedzę dotyczącą pojęć dydaktyki, przebiegu procesu dydaktycznego, środków pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz form nauczania i uczenia się ucznia K_W01

W2 - Student posiada wiedzę odnoszącą się do współczesnego systemu edukacji w świetle polskiego systemu edukacji K_W02

W3 - Student zapoznał się z wybranymi problemami istniejącymi w środowisku współczesnej szkoły K_W06

W4 - Student posiada wiedzę na temat możliwości szkolnych oddziaływań psychoprophylaktycznych K_W11

UMIĘJĘTNOŚCI

U1 - Student rozróżnia konsekwencje odmienności w funkcjonowaniu społecznym i emocjonalnym uczniów, zarówno posiadających wysokie osiągnięcia, jak i obniżone oraz potrafi udzielać wsparcia tym uczniom K_U07

U2 - Student potrafi przygotować diagnozę funkcjonowania szkolnego uczniów oraz zaprojektować oddziaływania dydaktyczne dla wybranej grupy osób K_U09

U3 - Student ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi przygotować pracę pisemną, prezentację multimedialną i warsztaty psychologiczne K_U03

U4 - Student potrafi podejmować działania dydaktyczne wspierające własny rozwój osobowy i zawodowy oraz aktywności na rzecz uczenia się przez całe życie K_U13

KOMPETENCJE

K1 - Student wykazuje wrażliwość na potrzeby i sytuację psychologiczną uczniów o specyficznych potrzebach psychologicznych i aktywnie wspiera ich rozwój K_K05

K2 - Student odznacza się krytyczną postawą wobec różnorodnych metod nauczania i uzyskanych dzięki nim wyników K_K07

K3 - Student potrafi współpracować w grupie, podejmując aktywne role w zespole (w tym rolę lidera), inspirować i organizować uczenie się innych osób prowadząc warsztaty psychologiczne K_K08

K4 - Student jest otwarty na pomoc ekspertów i superwizorów w zakresie projektowania własnych, autorskich oddziaływań dydaktycznych K_K06

Metody dydaktyczne:

monologowe: wykład problemowy / dialogowe: dyskusja klasyczna, dyskusja wielokrotna / prace z tekstem (materiałem źródłowym) / pokaz z wykorzystaniem środków prostych (obraz, ekspozyty) / pokaz z wykorzystaniem środków złożonych (film i multimedia) / zajęcia praktyczne - prowadzenie warsztatów / metody aktywizujące: różnorodne techniki arteterapeutyczne, praca w parach i grupach, gry dydaktyczne (drama),

Opis zajęć: Praktyczne elementy dydaktyki (PWJŻ) (konwersatorium)

aktywne metody problemowe (burza mózgów, metoda przypadków)

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

- kolokwium (forma pisemna) (50% oceny końcowej)
- prowadzenie warsztatu łącznie z przygotowaniem planu dydaktycznego danych zajęć (40% oceny końcowej)
- aktywność w dyskusji (10% oceny końcowej)

Ocena niedostateczna

(W) - Student nie zna terminów z zakresu omawianych zagadnień.

(U) - Student nie potrafi przygotować planu dydaktycznego zajęć.

(K) - Student nie potrafi wykorzystać zdobytej wiedzy i umiejętności do praktycznego prezentowania zagadnień związanych z dydaktyką.

Ocena dostateczna

(W) - Student zna wybrane terminy i zagadnienia z zakresu dydaktyki.

(U) - Student umie wybiórczo (w stopniu dostatecznym) przygotować plan dydaktyczny i w oparciu o niego z pomocą prowadzącego przeprowadzić warsztaty.

(K) - Student rozumie potrzebę pogłębiania wiedzy i umiejętności z zakresu dydaktyki ale nie potrafi jej skutecznie zrealizować.

Ocena dobra

(W) - Student zna terminy, zagadnienia, teorie funkcjonujące w obszarze dydaktyki.

(U) - Student potrafi przygotować plan dydaktyczny oraz przeprowadzić z niewielką pomocą prowadzącego warsztaty.

(K) - Student zna sposoby pracy nad rozwijaniem i pogłębianiem swojej wiedzy i umiejętności dydaktycznych.

Ocena bardzo dobra

(W) - Student zna wszystkie terminy, modele, teorie, założenia badawcze związane z zagadnieniami opisywanymi przez dydaktykę.

(U) - Student potrafi samodzielnie przygotować plan dydaktyczny i u oparciu o niego przygotować i poddać analizie krytycznej przeprowadzone przez siebie warsztaty.

(K) - Student potrafi zastosować posiadaną wiedzę do właściwej prezentacji problematyki dydaktyki w środowisku specjalistów, rozumie i spełnia potrzebę doskonalenia umiejętności dydaktycznych przez całe życie.

Treści programowe przedmiotu:

1. Zapoznanie z przedmiotem i zadaniami dydaktyki. Jak powstaje koncepcja i struktura szkolenia? Zasady prowadzenia zajęć psychoedukacyjnych wg McClellanda
2. Cele dydaktyczne – taksonomia klasyczna i Blooma. Zapoznanie z zasadami kształcenia
3. Prezentacja wybranych metod i technik dydaktycznych. Miejsce metod aktywizujących w procesie kształcenia wielostronnego. Zasady pisania planów dydaktycznych
4. Treści, formy oraz środki dydaktyczne
5. Dynamika grupowa. Etapy tworzenia grupy
6. Warsztaty arteterapeutyczne dla osób z niepełnosprawnością
7. Projekcja filmu. Autorytet nauczyciela – zmierzch czy renesans?
8. Warsztaty psychologiczne dla uczniów: program profilaktyczny odnoszący się do problematyki agresji
9. Kara i nagroda w środowisku szkolnym i domowym. Stosowana analiza behawioralna w procesie utrzymywania dyscypliny klasowej
10. Warsztaty psychologiczne – obraz siebie u dzieci nieśmiałych
11. Psychologia oceniania. Jakie błędy popełniamy w ocenie innych?
12. Kolokwium z zajęć 1-11
13. Warsztaty dla uczniów – Savoir-vivre w szkole? Jak nauczać sztuki zachowania?
14. Zasady hospitacji zajęć. Obserwacje zajęć przez psychologów. Karta nauczyciela. Jak napisać plan rozwoju indywidualnego potrzebny do uzyskania awansu zawodowego?
15. Wybrane problemy, z którymi spotyka się psycholog szkolny. Zaliczenie ustne. Wpisy

Literatura:

Literatura podstawowa:

Brophy, J. (2004). Motywowanie uczniów do nauki. Warszawa: Wyd. PWN.

Brudnik, E., Moszyńska, A., Owczarska, B. (2010). Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących. Kielce: Wyd. Jedność.

Edwards, C. H. (2006). Dyscyplina i kierowanie klasą. Warszawa: Wyd. PWN.

Kostera, M., Rosiak, A. (2005). Zajęcia dydaktyczne. Jak je prowadzić, by... Gdańsk, Wyd. GWP.

Kruszewski, K. (red.). (1995). Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Warszawa: Wyd. PWN.

Kupisiewicz, Cz. (2004). Podstawy dydaktyki ogólnej. Warszawa: Wyd. PWN.

Ledzińska, M., Czerniawska, E. (2011). Psychologia nauczania. Ujęcie poznawcze. Warszawa: Wyd. PWN.

Opis zajęć: Praktyczne elementy dydaktyki (PWJŻ) (konwersatorium)

- Limont, W., Cieślukowska, J. (2005). Wybrane zagadnienia edukacji uczniów zdolnych. Kraków: Impuls.
- Mietzel, G. (2002). Psychologia kształcenia. Praktyczny podręcznik dla pedagogów i nauczycieli. Gdańsk: Wyd. GWP.
- Miluska, J. (red.). (2001). Psychologia rozwiązywania problemów szkoły. Poznań: Wyd. Bonami.
- Okoń, W. (2001). Zarys dydaktyki ogólnej. Warszawa: Wyd. PZWS.
- Literatura uzupełniająca:
- Merecz, D. (2005). Jak zwiększyć swój potencjał, by lepiej radzić sobie ze stresem. Łódź: Oficyna Wydawnicza Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera.
- Sternberg, R., Grigorienko, E. (2000). Teaching for successful intelligence. To increase student learning and achievement. Illinois: SkyLight.
- Półturzycki, J. (2000). Dydaktyka dla nauczycieli. Toruń: Wyd. Adam Marszałek.
- Sękowski, A., Klinkosz, W. (red.). (2010). Zdolności człowieka w ujęciu współczesnej psychologii. Lublin: TN KUL.
- Sękowski, A., Siekańska, M., Klinkosz, W. (2009). On Individual Differences in Giftedness. W: L. Shavinina, L.V. (red.), International Handbook on Giftedness (s. 467-485). New York: Springer Verlag.